

3. הגדרות והסברים

3.1 אוכלוסיית הסקר¹

האוכלוסייה כוללת מלונות (גם בקיבוצים ובמושבים) כמוגדר להלן - למעט מלונות במזרח ירושלים.

מלונות תיירות: בתי מלון, כפרי נופש, מלונות דירות ומלונות הרשומים לתיירים על-ידי משרד התיירות.

מתחילת החקירה של סדרת סקרים זו ב-1981 ועד לסקר לשנת 1992 התייחסו הנתונים למלונות תיירות בלבד (סעיף א לעיל).

הסקר לשנת 1993 נבחר כשנת המעבר שבה הורחבה ההגדרה של אוכלוסיית המלונות הנחקרים ונתוני הסקר עובדו ופורסמו פעמיים, כאשר ההבחנה בין שני העיבודים היא:

1993/1 - הנתונים מתייחסים **למלונות תיירות בלבד** (סעיף א לעיל).

1993/2 - הנתונים מתייחסים **למלונות תיירות וכן למלונות שטרם אושרו כמלונות תיירות**² (סעיפים א+ב לעיל).

נתוני הסקרים לשנת 1994 ואילך עובדו לאוכלוסייה המורחבת בלבד (הכוללת מלונות שטרם אושרו כמלונות תיירות).

3.2 מדגם הסקר

מדגם המלונות המשמש לעריכת סקר זה הוא המדגם שהוצא בשנת 1989, והמשמש לאיסוף הנתונים בסדרות החודשיות על פדיון, מועסקים ושכר עבודה (וכאמור לעיל - למעט מלונות במזרח ירושלים). המדגם מעודכן באופן שוטף.

מדגם מקורי = מלונות תיירות בלבד.

מדגם מורחב = מלונות תיירות ומלונות שטרם אושרו כמלונות תיירות.

3.3 דירוג המלונות לפי כוכבים³

עד לפרסום נתוני 1990-1991 דורגו בתי המלון לפי כוכבים. במאי 1992 בוטלו דרגות המלונות ובתי המלון סווגו לפי רמות - ראה הסברים בהמשך.

3.4 מיון המלונות לפי רמה וסוג³

על פי תקנה שהוציא שר התיירות, בוטלו דרגות בתי המלון החל באמצע מאי 1992. ממועד זה חל איסור לפרסם נתונים סטטיסטיים על סמך הדירוג שהיה קיים עד אז, והוחלט לסווג את המלונות שהיו מדורגים מ-5DL כוכבים עד כוכב 1 לארבע רמות, על סמך שני מאפיינים: אופי המלון (נופש/עירוני) והשטח הממוצע לחדר זוגי (לא כולל סוויטות ושטחים ציבוריים). הגדרת ארבע הרמות שנקבעו מוצגת בלוח ט להלן.

ההגדרה נשארה בתוקף למלונות שהוגדרו ככפרי נופש וכמלונות דירות.

הנתונים לשנת 1991 עובדו פעמיים. ההבחנה בין שני העיבודים היא על ידי כוכביות:

* 1991 - עיבוד המדגם על-סמך דרגת המלון.

** 1991 - עיבוד המדגם על-סמך רמת המלון.

¹ להסברים נוספים ראה פרסומי "תיירות", החל בפרסום לשנת 1994, וכן ברבעונים הסטטיסטיים לתיירות ולשירותי הארחה, החל ברבעון מס' 1995/1. רשימת פרסומים מוצגת בסוף המבוא.

² החל בפרסום לשנת 1999, קוצרה הכותרת **למלונות תיירות** בלבד.

³ הסברים נוספים וכן לוח המציג נתונים על מעבר בתי המלון והחדרים ממיון לפי כוכבים למיון לפי רמה, הוצגו בפרסום זה לשנים 1991-1992. הלוח מוצג גם ברבעונים הסטטיסטיים לתיירות ולשירותי הארחה וכן הוצג בפרסומי "תיירות" לשנים 1991-1992, 1993 ו-1994. רשימת פרסומים מוצגת בסוף המבוא.

לוח ט. - הגדרת רמות בתי המלון על פי השטח הממוצע לחדר זוגי, לפי אופי המלון

שטח ממוצע לחדר זוגי - במ"ר				אופי המלון
רמה IV	רמה III	רמה II	רמה I	
עד 20.4	20.5-23.4	23.5-28.0	מעל 28	נופש(1)
עד 16.6	16.7-21.4	21.5-26.0	מעל 26	עירוני(2)

(1) מלון נופש: מלון באתר נופש או בעיר, שהאורחים מתאכסנים בו למטרת נופש, ולכן מניחים כי הם מבליים את מרבית הזמן במשך היום והערב במלון ובמתקניו.

(2) מלון עירוני: מלון בעיר או במרכז עירוני של אתר נופש, שהאורחים מתאכסנים בו בעיקר למטרת לינה, ולכן מניחים כי הם מבליים את מרבית הזמן במשך היום והערב מחוץ למלון.

מקור הנתונים: דרישות מינימום לתכנון מלונות, אגף הכלכלה והתכנון, משרד התיירות.

3.5 מקור הנתונים

כל הנתונים הכספיים מבוססים על דוחות רווח והפסד (מאזן) לשנת החקירה, כפי שהוגשו על ידי בתי המלון לשלטונות מס ההכנסה. נתוני הלינות וכן מספר החדרים המשמשים לחישוב נתונים נגזרים דווחו על ידי בתי המלון במסגרת הדיווח לסדרות החודשיות. לכל מלון חושבו שני נתוני חדרים: לקביעת קבוצת גודל המלון נלקח מספר החדרים בדצמבר או בחודש האחרון של פעילותו כמלון, ואילו לחישוב נתונים נגזרים שנתיים (הכנסה לחדר וכו') חושב מספר החדרים הממוצע לחודש בבתי המלון הפתוחים (סך החדרים בכל חודשי הפעילות מחולק ל-12).

3.6 התקופה הנחקרת

השנים הקלנדריות, ינואר-דצמבר (ראה "מגבלות הנתונים", סעיף 6.5).

3.7 הנתונים הכספיים

מוצגים בש"ח במחירי גורמי ייצור (לא כולל מע"מ, כולל תקבולים מביטוח שער¹).

מדי כמה שנים אנו משנים את תקופת בסיס המחירים, על פי מדד המחירים לצרכן:

עד הסקר לשנת 1989 (כולל) – הוצגו הנתונים במחירי יוני 1987;

הסקרים לשנים 1990-1995 – הוצגו במחירי ממוצע 1990;

הסקרים לשנים 1996-1999 – הוצגו במחירי ממוצע 1995;

החל בסקר לשנת 2000 – מוצג במחירי ממוצע 2000.

הנתונים לשנים קודמות המוצגים במבוא, הוסבו למחירי ממוצע 2000 על ידי כפל ביחס בין שני הבסיסים:

$$\frac{\text{מדד ממוצע 2000}}{\text{מדד ממוצע 1995}} = 1.36099$$

במקדם זה ניתן לכפול כל נתון שהוצג בזמנו במחירי ממוצע 1995, כדי להסב אותו למחירי ממוצע 2000.

לנוחות הקורא המעוניין להסב את הנתונים למחירי שנה אחרת או לערכים דולריים, מוצגים בנספח ב נתונים על מדד המחירים לצרכן ושער החליפין היציג של דולר ארה"ב.

3.8 התאמת הנתונים הכספיים למחירים אחידים של ממוצע 2000

למרות הירידה בשיעור האינפלציה, נמשכת התאמת הנתונים למחירים אחידים כפי שנעשה מאז תחילת הסקר בשנת 1981.²

¹ באוגוסט 1993 הופסק ההסדר של ביטוח שערי המטבעות למלונות. נתונים על הסכומים ששולמו למלונות בגין הסדר זה הוצגו בפרסומי "תיירות" מ-1993 ועד 1996. רשימת פרסומים מוצגת בסוף המבוא.

² הסברים לשיטת התאמת הנתונים הוצגו בכל הפרסומים בסדרה זו עד לפרסום של שנת 1995, מס' 1087 בסדרת הפרסומים המיוחדים של הלמ"ס (נספח ב).